

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

11. Cui profit fructus Missæ, quando Sacerdos cum Sactum applicasset uni, deinde applicat alteri.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

lem: & sicut licentia concessa mihi à Generali omnium Superiore non potest restringi ab alio Superiore inferiore: ita hic.

15. Ex his infero Prindò, Si Sacerdos contra voluntatem prælati, applicat Antonio v.g. Missam, posse quantum est ex vi j. stituti, accipere stipendium ab eodem, jam enim fructum Missæ, ipse Antonius lucratur, & Prælati scilicet contra suam voluntatem jam esse Missam Antonio applicatam, ad nihil recedat, quia Anton. totum illud, quod per stipem postulabat, acquisivit.

16. Infero secundò. Si è contra alteri applices Missam, non verò illi à quo stipem recepit, semper relinquitur tenet, quia Deus respiciens non ad debitam, sed ad habitam à te voluntatem, Sacrificij emolumentum illi non attribuit.

17. Infero tertio. Si quis applicet sic Missam, *Applico pro ea anima quam vult Deus*; tunc Sacrificium, nulli prodesset, sed remanere ejus fructum in Thesaurò Ecclesiæ. Ita Vasq. de Sacris d. 23. cap. 1. num. 7. contra aliquos contrarium sentientes. Ratio est jam dicta, quia, ex ipso Christi instituto, Sacerdotis, non vero Dei est applicare fructum Missæ. Determinet igitur in hanc, vel similem modum Sacerdos: *Offero pro ea anima, quam Deus videt magis indigere, vel minus indigere, &c.* nam sic, quia determinata est Sacerdotis intentio, utique juxta illam acceptabit Deus. Pari modo Ecclesiæ quando ex stipendio annuo debent multas Missas pro variis defunctis, satis erit si celebrantes applicant pro iis, quibus eo die v.g. illæ Missæ debentur, eas enim Deus videt quibus debeantur, quamvis sit melius eorum distinctè meminisse, ut ex se patet. Ita Fraxinellus de oblig. sac. sect. 7. §. 7. num. 7.

§. X. De tempore, quo intentio applicandi alicui fructum Missæ, elicienda est.

EGo hodie Sacram à me cras operandum applico pro anima Petri, vel (eadem enim est ratio) Sacra omnia per totum annum à me celebranda applico pro anima ejusdem, nec talem intentionem unquam revoco, efficaciter est ita, ut satis sit ad hoc, ut fructus Missarum Petro attribuat.

2. Dico, quamvis non esse satis contendat Vasq. de Sacram. disp. 38. c. 6. alique apud Delugo d. 8. de Sacram. sect. 6. num. 92. tamen cum communi sententia, immo, & praxi timoratorum satis esse. Ita Suard. de Euch. d. 13. sect. 3. §. Dico secundo Bonac. Mol. Diana apud eundem Delugo n. 93. Ratio est, quia hoc Sacrificium institutum est, ut administraretur humano modo, & more; quare, sicut homines solent dispendere, de rebus quæ erunt in sua potestate, etiam antequam sint, sed pro tempore, quo erunt, nunc scilicet, pro tunc, dispositione tamen non retractata, sic disponere poterit Sacerdos, cujus arbitrio Deus commisit fructum Missæ applicandum.

3. Sed quid, si quis nondum Sacerdos applicet Missas, quas post ordinationem celebraturus est, nec postea hujusmodi applicationem, vel retractat, vel renovat?

Dico id etiam satis esse; cum ratio, modo dicta, in hoc etiam casu, valeat. Licet enim nunc nondum sit Minister Christi, tamen postea. Sicut si quis sciens, cras v.g. fore in Prælatum eligendum, det nunc aliquam licentiam, pro die crastina, valebit utique licentia, quia consensus ille non retractatus judicatur humano more, durare, pro tempore acceptatæ potestatis. Sic Delugo ibid. n. 97.

4. Intentio ergo applicandi potest elici ante, immo multo ante quam Missa celebretur, posse autem in ipsa Missa ante Consecrationem, & apertum esse tempus, in primo Memento, non est dubium.

5. Observat autem Hurtadus disp. 3. de Sacram. diff. 10. quando unus Sacerdos tantum consecrat Corpus, & postea alter, defectum prioris supplet, consecrat Sanguinem, ad hunc posteriorem pertinere applicare Sacrificium? quia iste solus, utpote perficiens essentialiter

Sacrificium, dicitur sacrificare, & ideo non intentioni priori se conformare. Ob eandem rationem Sacerdotem, qui facta Consecratione Corpus, dum applicuit, posse applicare ante Consecrationem Calicis, & qui applicuit uni posse ante consecrationem alteri applicare, hujusque fore fructum Missæ, per rationem. Ratio est eadem, quia nimirum, consecrationem, perficitur Sacrificium, & consequenter fructus dicitur sacrificare, atque adeo ante illam applicari potest.

6. Remanet tamen difficultas, an possit trahere in secundo Memento Defunctorum, & in toto re ante Consumptionem specierum.

Dico in nostra sententia, quæ colligi potest ex c. 1. §. 1. n. 1. per quam tenuimus in consecratione se sufficientem destructionem victimæ, & acceptationem consistere Sacrificij essentiam, non posse. Ita Hurtadus. Ratio est, quia applicare Sacrificium morte hominis cui suos Ministros conformes se velle reddere, Christus Dominus, ut modo monuimus, nihil nisi offerre actionem sacrificandi in obsequium, non solet inter homines, & fortasse non potest inter quicumque alicujus offerri actio jam facta, v.g. gratia facta, & faciendæ, quia, si jam sit facta in vitam, nullum finem, non potest deinde intelligi fieri in prædicti v.g. obsequij: Adde quod Sacerdos, ut per n. 2. diximus, non potest conservare fructum sacrificij, & deinde conferre, &c.

7. Dixi autem (in nostra sententia) nam quædam Bellar. aliorumque apud Hurtad. disp. 1. de Sacram. cens Sacrificij essentiam consistere in consecratione, mul, & in consumptione, est satis probabilis, prædicta etiam erit, posse applicari fructum Missæ, toto tempore ante prædictam consumptionem; quia jam in hac sententia, offertur actio faciendæ, non jam facta.

§. XI. Cui pro sit fructus Missæ, quando Sacram. applicasset uni, deinde applicet alteri.

Sacerdos hodie Missam à se crastina die celebrandam applicat pro Petro, à quo v.g. stipem accipit, cras deinde applicat pro Antonio, cujusnam erit fructus si Petri, ad nihil aliud, pro ipso tenebitur Antonio, utique tenebitur Petro relata.

2. Sunt in hac dubitatione distinguendi quatuor casus. Primus casus. Si memor applicationis quomodo habuisti pro Petro, illam applicationem respicias, applicas hodie eandem totam Missam pro Antonio, Antonioque derit Missa. Quæ est certa, & communis doctrina, quod posterior voluntas, clare priorum revocat.

3. Secundus casus. Si pariter memor applicationis habuisti, quæ applicasti Missam pro Petro, æque tantam totam applices hodie pro Antonio, nullo modo mutando priorem applicationem externam, nec uti potest Missa. Ratio est, quia cum hæc duæ voluntates fuerint contrariæ, per quarum unam vis idem, quod alteram, non vis: intendis impossibile, atque adeo non intendis; & Deus perinde se habebit in hoc casu, ac si prior applicasset, de quo mox §. 12.

4. Dixi autem (totam Missam) nam si partem fructum uni, partem alteri velis applicare, utique partialiter applicas utrique, sed cum obligatione relatiendi, utque ulterius alterutri debes, ut ex se constat.

5. Tertio casus. Si immemor applicationis pro Petro hesternæ die factæ applices hodie pro Antonio, applicas modo te gerere potuisti. Primo extraordinario quodam modo, si scilicet heri ita Sacram. voluisti pro Petro applicare, ut talis applicatio præteriret contra dictam applicationem à te etiam per oblivionem faciendæ, ut expressè heri intendisti. Et in hoc quidem evenit, si proderit Petro, cui primo sub tali universalis applicatione applicasti. Ratio est: quia illa tam universalis applicatio omnibus aliis futuris applicationibus est præferenda.

non censetur revocari à posteriore, immo potius implicite posteriorem revocare.

6. Adhibet hæc doctrina duo exempla Ioannes Delugo de Sacram. disp. 8. sec. 8. num. 121. Primum est ex his qui, in principio ff. de legatis 3. ubi si quis, in priori testamento, adhibeat clausulam revocatoriā cuiuscumque posterioris, statuitur testamentum posterius non fore validum, nisi in eo revocetur expresse illa clausula prioris testamenti, ut cum communi Doctorum observat Molina tom. 1. de iust. disp. 153. §. quod dictum est, quia nimirum voluntas prior habuit maiorem universalitatem ex parte obiecti, quam posterior.

Secundum est in materia voti. Nam si quis facit votum non vovendi, nisi consulto Confessario, & nunc vult non vovere validè, nisi ea conditione posita: potest, si immemor huius voluntatis, voveat, votum non valet nisi eo esset affectu, ut etiam si recordaretur vellet valere, ut notat Lessius lib. 2. cap. 40. dub. 10. n. 75. Ex quibus constat, concurrente duplici voluntate contraria, illam prævalere, quæ cum sit universalior, explicite vel implicite continet revocationem alterius, si hæc sit prior, si posterior, si hæc etiam simul ex ignorantia habeatur: & ratio ulterior est, quia illa universalior, vel formaliter, vel virtualiter refertur super aliam, adeoque revocat.

7. Iam secundo modo, quo te in hoc gerere potuisti, quique accidit magis communiter in paxi, (etique Quartus casus) est, si heri non cum universalitate prædicta, sed absolute, & simpliciter applicasti Missam pro Petro, deinde illius immemor, hodie, applicas simpliciter pro Antonio.

In tali casu docet Delugo dicta disp. 8. de Sacram. sec. 8. num. 421. quod fructus Missæ proderit Antonio, qui est posterior. Ratio est (inquit) quia sic persuadet paritas dicta ex testamentis, nam sicut posterius testamentum prævalet priori, etiam si quando sit posterius, non recedat prioris à se facti: sic si heri applicasti Sacramentum hodiernum pro Petro, & hodie immemor illius voluntatis, applices pro Antonio, per voluntatem aequè absolutam, & efficacem, videtur præferenda hæc posterior: non enim apparet differentia inter testamentum posterius, & hanc posteriorem voluntatem.

8. Nihilominus probabilis putatur præferendam esse priorem, atque adeo Missam profuturam Petro. Ratio est duplex. Primò, quia potest asserti disparitas, cum testamentum posterius prævaleat priori, non verò Applicatio Missæ. Cum enim testamentum firmitatem omnem suam accipiat à morte Testatoris, omnes habeant implicite hanc intentionem, ut illud testamentum firmiter velint, quod morte ipsorum confirmatum est, & non aliud, unde sequitur quod prævaleat omnino debeat posterius Testamentum, cum per prædictam intentionem revocetur omnes intentiones, morte nequaquam firmata. At, in casu nostro, similis implicita intentio non adest, unde ergo prior intentio ab omnino æquali intentione posteriori revocari poterit? Secunda ratio est, quia communiter homines habent, seu præsumunt habere hanc voluntatem implicitam ut velint cuique tribuere ius suum. Cum igitur certum sit cap. Qui prior, de Reg. iur. in 6. l. in operis, ff. locati (lege Mol. de contr. d. 169. & Covarr. lib. 2. var. c. 19. num. 8.) quod Qui prior est tempore potior est iure, si nihil obest contra eum, qui prior est, ut oblatore solent in contractibus possessio rei apud posteriorem, vel solutio pretij, vel quid simile (de quo latè Iustitæ in l. Quoties, C. de rei vendi. & Molin. Covarruvias, Salas, alique apud Delugo tom. 2. de iust. d. 21. sect. 11.) dicendum erit, quod in casu nostro, ille Petrus, cui heri applicatus, & veluti datus fuit fructus Missæ, est potior in iure, quam sit Antonius, cui hodie, hoc est posterius datus est dictus idem Missæ fructus, nihil enim obstat contra Petrum anteriorem, cum supponamus, in omnibus, eos esse aequales, præterquam in tempore. Quare cum Sacerdos habet illam universalem intentionem dandi suam unicuique, atque

adeo fructum Missæ ei, qui potior est in iure, non censetur esse revocasse priorem intentionem, sed potius Petro anteriori velle dare fructum Missæ, non verò Antonio posteriori.

9. Quoniam verò res hæc dubia profectò est, consulerem Sacerdoti, ut advertens deinde ad obligationem siue hesternam, siue hodiernam die, contractam, certo refarciat; offerendo aliam Missam sub hac, vel simili intentione: *Applico Missam pro Petro, cuius oblitus sum, si is fructus Missæ à me illi debitus non est lucratus, secus applico pro Antonio, vel contra: nam Deus, cui explorata sunt omnia, illi, cui fructus defuit, applicabit.*

§. XII. De Sacerdote non applicante fructum sue Missæ

1. **S**i Sacerdos, siue per oblivionem, siue per incuriam, siue data opera, nulli applicet fructum sue Missæ, talis fructus cuius erit?

Suarez de Sacram. d. 79. sect. 9. §. Tercio inquiri potest & Valquez disp. de Euch. 231. cap. 3. num. 10. nemini dandum esse docent, sed reponi, seu remanere in Ecclesiæ thesauro. Ratio est (inquiunt) quia Sacrificium, quod est essentialiter oblatio, alicui non prodest, nisi pro illo offeratur. Delugo de Euch. d. 19. sect. 8. 226. putat prodesse Sacerdoti, nam licet Sacrificium nulli alteri prodest, nisi pro illo offeratur, prodest tamen ipsi offerenti, etiam si pro se non offerat. sicut i. junium v.g. meum non prodest alteri, nisi pro eo applicem, at prodest mihi, quamvis mihi non applicem.

2. Sed quidquid sit de his, omnes fateri debemus factò & regulariter prodesse ipsi Sacerdoti, cæterisque Fidelibus. Ratio est: quia omnes Sacerdotes saltem implicite semper intendunt sibi, & fidelibus applicare, quando alteri non applicant: id quod satis innunt illa Missæ, verba, *Offero tibi pro innumerabilibus peccatis meis*, &c. & illa, *Pro omnibus Fidelibus Christianis, vivis atque defunctis*, ut mihi & illis proficiat ad salutem.

§. XIII. De Sacerdote aliquem excludente à fructu sue Missæ

1. **S**upponimus, ut dictum est, intentionem Ecclesiæ esse, ut Missa offeratur pro omnibus Vivis, & Defunctis, utique capacibus, illisque proficiat, pro sua portione; saltem, quoad impetrationem.

Porro fuit quidam Sacerdos (quæ est hominum nequitia!) qui voluit à fructu sue Missæ excludere suum quendam adversarium, Petrum v.g. Quæsitum fuit, quod peccato peccaverit, & rursus, an cum eff. etu Petrum excluderet à prædicto fructu? quod est quærere, an id licet & validè intenderit.

2. Ad primum, fuisse peccatum grave contra Charitatem, & item peccatum aliquod contra obedientiam, certum est. Ita Suarez de Sacram. disp. 78. sect. 2. §. Sed quæri rursus potest. Ratio est, quia adfuit odium, ex quo scilicet virtualiter inductus Sacerdos fuit ad ejusmodi exclusionem. Præterea, licet non teneamur orare pro singulis, tenemur tamen eos non excludere à communibus Ecclesiæ suffragiis. Ita S. Thom. & Nav. citati ab eod. Suarez. Peccatum insuper fuit, contra obedientiam dum non servata fuit intentio, & institutio Ecclesiæ, cuius Minister est Sacerdos.

3. Quoad secundum, incerta res est. Quidam putant excludi ab omni fructu; Quidam excludi quidem à fructu proveniente ex opere operato Christi, & ex privata intercessione Sacerdotis, quia horum fructuum ipse est independens distributor ex institutione ejusdem Christi; non verò à fructu proveniente ex parte, seu nomine Ecclesiæ, quæ cum includat omnes Fideles, non habet Sacerdos potestatem excludendi. Res est ad Scolasticos pertinens, deque ea agit Suarez ibidem.

§. XIV